

Landsstyret har plassert sentralstyret i førersetet for endringsprosessene, men hjulene skal i første omgang drives av avdelingene og yrkesforeningene selv.

Legeforeningen i ny innfatning om to år

Landsstyret nedsatte i oktober 2001 et bredt sammensatt organisasjonsutvalg. Det var særlig to forhold som lå bak ønsket om å vurdere Legeforeningens organisasjonsmessige oppbygning. Det ene, og umiddelbare, var regionaliseringen av spesialisthelsetjenesten. Det andre var et klart uttrykt ønske om ytterligere å styrke foreningens faglige engasjement.

Etter at utvalget la frem sin innstilling 30. januar har Legeforeningens valgte organer åpenbart tenkt grundig gjennom hvordan organisasjonen bør være skrudd sammen for å mestre de utfordringer vi blir stilt overfor og de oppgaver vi tar mål av oss til å løse i årene fremover. De har helt tydelig latt seg inspirere og provosere av et organisasjonsutvalg som våget å stille spørsmål ved flere gamle sannheter. Debatten har gått sentralt i yrkesforeninger og spesialforeninger, men kanskje hetest i fylkesavdelingene, før den endelig fikk utfolde seg under landsstyremøtet i Molde i mai.

Det regionale nivået er ikke blitt en så vesentlig arena for utøvelse av fagforeningsfunksjonen som man så for seg høsten 2001. Når organisasjonsutvalget likevel har foreslått å lovfeste regionsnivået som foreningens geografiske akse til erstatning for dagens fylkesavdelinger, er det ut fra et ønske om å forenkle grunnorganisasjonen og gjøre hvert organisasjonsledd mer ressurssterkt og økonomisk bærekraftig. Organisasjonsutvalget hadde foreslått at de nye regionsavdelingene skulle ha handlefrihet kombinert med et «sørge for ansvar» med hensyn til organisering innad i regionen på helseforetaksnivå og på kommune- eller legevakt-distriktsnivå.

Et annet forslag var å redusere antall yrkesforeninger fra sju til fem og redusere landsstyret til 81 representanter (mot nå 122). Landsstyret skulle hovedsakelig være sammensatt etter prinsippet om «gjennomgående representasjon», det vil si at man måtte ha styreverv i regionsstyre, yrkesforening eller være lokal tillitsvalgt i helseforetak eller kommune, for å kunne bli landsstyremedlem. Organisasjonsutvalget hadde lagt stor vekt på å styrke Legeforeningens faglige engasjement. Det var foreslått både økonomiske og praktiske støttetiltak overfor de spesialforeninger som dekker godkjente spesialiteter. I tillegg skulle det etableres et fagstyre som var tenkt valgt direkte av spesialforeningenes medlemmer, men underlagt sentralstyret som et rådgivende organ. Fagstyret skulle delegeres sentralstyrets beslutningsmyndighet for godkjenning av spesialister og i andre utdannings spørsmål.

I høringsrunden før landsstyremøtet viste det seg at foreningen var splittet i synet på flere av forslagene. Yrkesforeningene og spesialforeningene som hadde ytret seg, sluttet seg for det meste til modellen med regionsavdelinger. Et stort flertall av fylkesavdelingene mente imidlertid at regionsavdelinger ville være et feilskjær. De mente at foreningens behov for samarbeid på regionsnivå ville være godt dekket av dagens regionsutvalg og at den genuine lokalforeningsenhet måtte ligge nærmere enkeltmedlemmene. Noen foreslo å videreføre fylkesavdelinger, andre gikk inn for å organisere de geografiske enhetene etter helseforetaksområdene. Fremfor alt mente de fleste – også yrkesforeningene – at organisasjonsutvalgets tempoplan med horisont 1. januar 2004, var for ambisiøs. Her måtte det være all grunn til å skynde seg langsomt.

I innstillingen til landsstyret hadde sentralstyret lagt til grunn at dato for å iverksette en oppdatert og forbedret organisasjonsstruktur i foreningen burde settes til 1. september 2005, for å få tid til å gjennomføre en grundig prosess der de berørte organisasjonsledene selv forbereder endringsprosessen etter en viss tempoplan og med rapportplikt til sentralstyret. Sentralstyrets tanke bak en slik prosess er at forslagene skal bygge på en grundig drøfting både i avdelinger og yrkesforeninger når de sendes på høring høsten 2004.

Landsstyrets debatt ble grundig og inspirerende. Det endelige vedtak er referert på side 1922–3 i dette nummer av Tidsskriftet. Leserne vil merke seg at landsstyret har plassert sentralstyret i førersetet for prosessene, men at hjulene i første omgang skal drives av avdelingene og yrkesforeningene selv.

Leserne vil også merke seg at landsstyret, i tråd med sentralstyrets innstilling, tok et langt skritt i retning av ytterligere å styrke Legeforeningens faglige arbeid og engasjement. Allerede fra januar 2004 skal sekretariatet være styrket med to årsverk for å betjene spesialforeningene etter de retningslinjer som organisasjonsutvalget foreslo, med sikte på at disse kan øke innsatsen innen områdene utdanning, fagutvikling og kvalitetsutvikling. Videre skal sentralstyret innlede dialog med spesialforeningene både om den nærmere utformingen av et utvidet støttetilbud fra hovedforeningen og om etableringen av et sentralt fagråd.

Parallelt med dette og med særlig betydning for spesialforeningene, skal det skje et grundig arbeid for å komme frem til regler for samhandling mellom foreningens organer og legemiddelindustrien. Landsstyret vil ha forslag til vedtak om dette allerede til neste år. I tillegg skal sentralstyret utrede spørsmålet om obligatorisk medlemskap i de faglige foreningene.

Kjære medlem! Vår forenings høyeste organ har lagt et løp for en prosess som kaller på at hver enkelt gir sitt besyv med. Både din fylkesavdeling og din yrkesforening vil høyst sannsynlig legge opp til strukturerte diskusjoner om den fremtidige utvikling av Legeforeningens organisasjonsstruktur. Engasjer deg i denne viktige prosessen!

Som gjenvalgt president vil jeg kvittere for den fornyede tilliten med å sette hele min kraft inn på å fullføre organisasjonsprosessen til beste både for medlemmene og de medisinske fagene.

God sommer!

Hans Kristian Bakke

Hans Kristian Bakke
hans.kristian.bakke@legeforeningen.no
president